

Hur kan entreprenörskap bidra till minskade koldioxidutsläpp?

Pehr-Johan Norbäck, Institutet för Näringslivsforskning (IFN)

Lars Persson, Institutet för Näringslivsforskning (IFN)

The SNS logo is located in the bottom right corner of the slide. It consists of the letters 'SNS' in a large, bold, black serif font. The logo is positioned on a light pink geometric shape that resembles a stylized mountain or a large letter 'A'.

Bakgrund

Policyåtgärder på cleantech-marknad kan förbättra klimatet och konkurrenskraften

- Dubbla positiva externaliteter gör policyåtgärder särskilt viktiga inom cleantech-området.
- Sverige och EU diskuterar policyåtgärder för att stimulera cleantech-investeringar i entreprenöriella företag (Draghi, 2024; Letta, 2024; Clean Industrial Deal 2025).
- Till stor del satsningar på fåtal företag, branscher eller lokala områden.

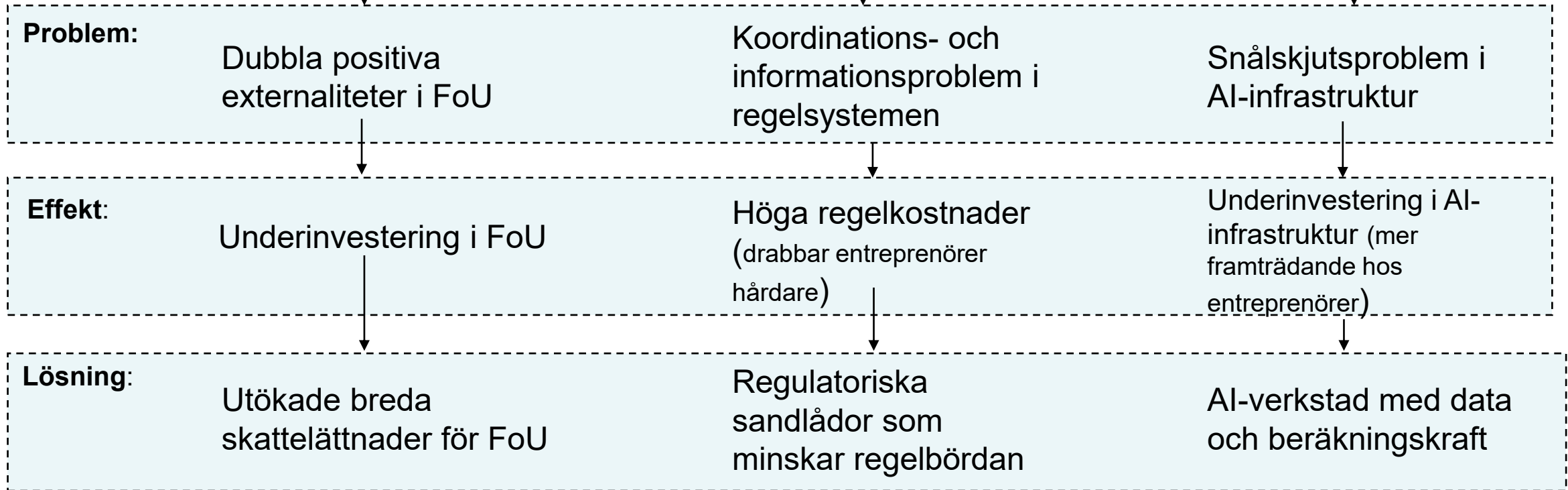
Entreprenörskapets roll inom cleantech

- Entreprenörer har bidragit med banbrytande uppfinningar inom många branscher, men kommer entreprenörsföretag att spela en avgörande roll även inom cleantech?
- Kunskapen om entreprenörskapets roll inom cleantech är begränsad, syftet med denna rapport är att bidra med ny kunskap inom området.

Cleantech: teknologier som minskar miljöpåverkan.

Samhällsekonomiskt motiverade policyåtgärder

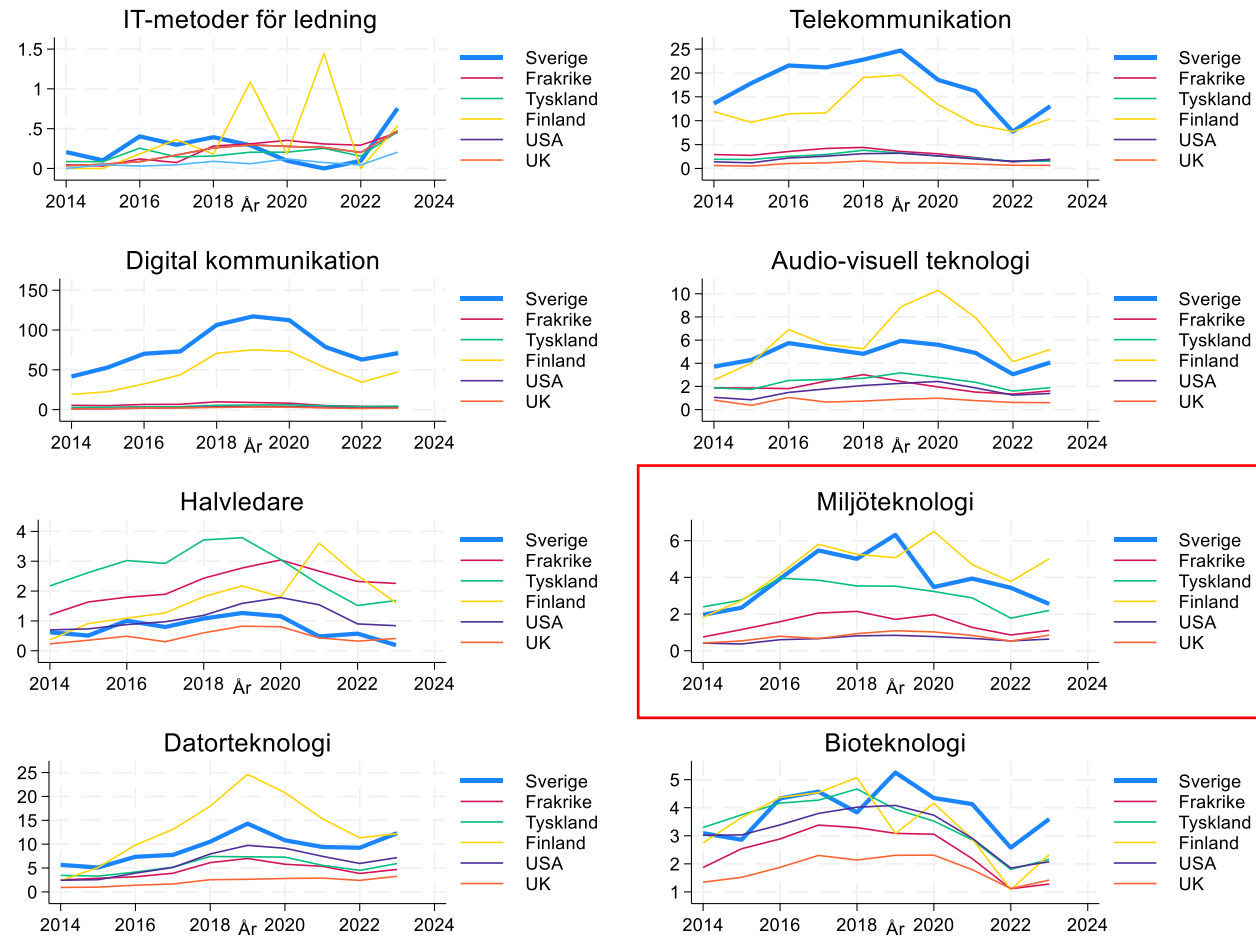
Marknads- och regleringsmisslyckaden
inom cleantech

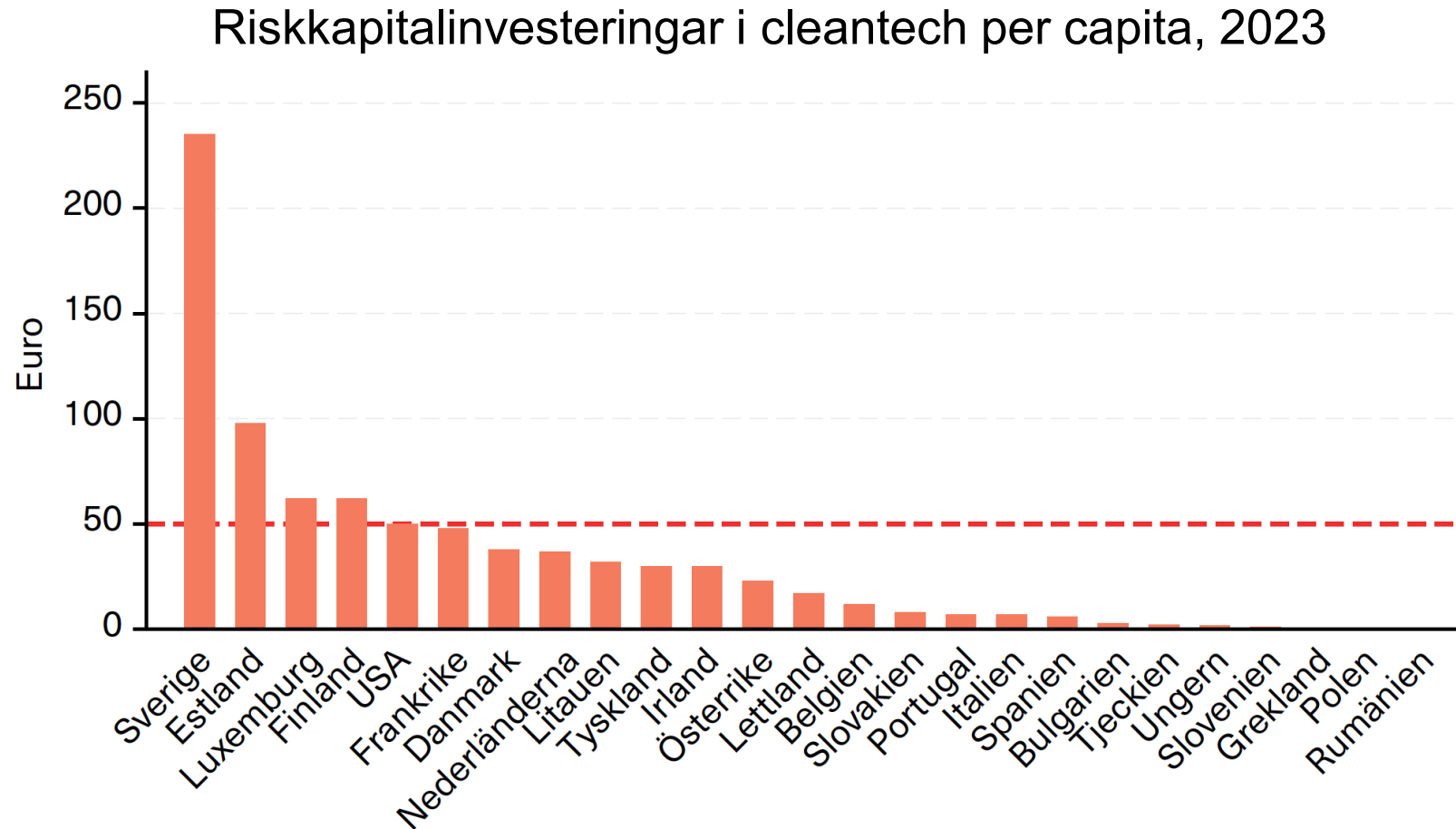
Fakta om cleantech- marknaden

Sverige ligger högt på listan med flest beviljade cleantech-patent

Antal patent per miljon invånare

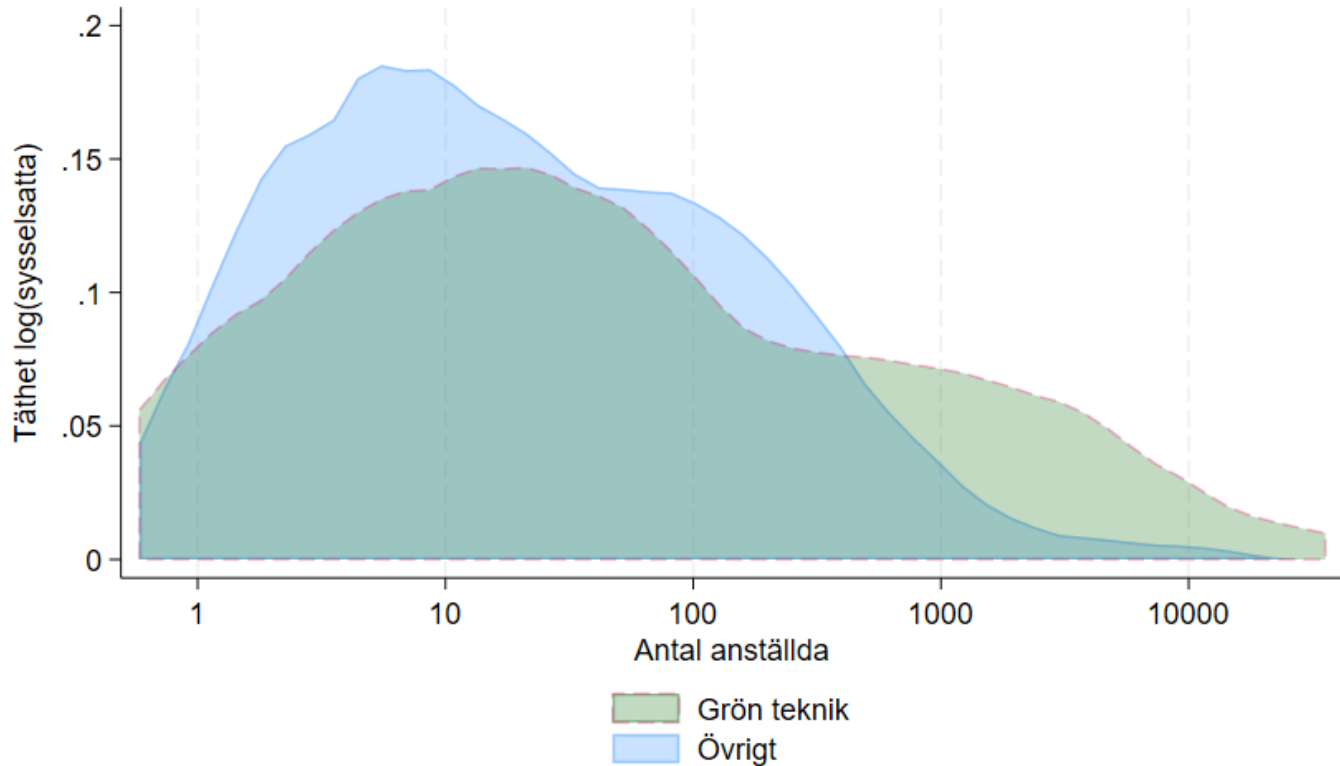

Mycket riskkapital till cleantech i Sverige

Lägre andel mindre (och unga) företag tar patent inom cleantech än i andra typer av patent

- Unga och små cleantech-företag är underrepresenterade i jämförelse med andra patentklasser.

Policyanalys och en teoretisk analysram

När är det särskilt motiverat med policyåtgärder på cleantech-marknaden?

Marknadsmisslyckanden:

- i. Externaliteter
- ii. Asymmetrisk information
- iii. Marknadsmakt
- iv. Kollektiva varor
- v. Koordinationsproblem mellan företag eller branscher

Regleringsmisslyckanden:

- i. Asymmetrisk information och bristande kunskap
- ii. Inflytande från särintressen
- iii. Koordinationsproblem mellan olika politiska institutioner

Teoretisk analysram som identifierar möjliga marknads- och regleringsmisslyckanden

Vi utvecklar en teoretisk analysram som kan:

- Förklara empiriska resultat i litteraturen.
- Identifiera faktorer som kan hämma entreprenörers roll i en cleantech-driven hållbar strukturomvandling.

Vi undersöker hur olika policyåtgärder kan påverka effektiviteten i cleantech driven strukturomvandling.

Rapportens förslag

Förslag 1: Främja och skydda innovation inom cleantech, med fokus på entreprenörsföretag

Motivering

- ➔ Entreprenörsföretag underinvesterar i FoU på grund av att de inte själva kan tillgodogöra sig hela nyttan.
- ➔ Stora företag kan bättre skydda sina patent.

Möjliga policyåtgärder

- ➔ Utöka skattelättnaderna för FoU i cleantech.
- ➔ Ge stöd till entreprenörsföretag att verka inom de internationella patent- och varumärkssystemen.

Förslag 2: FoU- och kommersialiseringstöd bör vara generella, neutrala, konkurrensutsatta och lättillgängliga

Motivering

- ➔ Risk att större aktörer erhåller för mycket av klimatpolitiska stöden pga. starka sär- och egenintressen och informationsproblem.

Möjlig policyåtgärd

- ➔ Konkurrensverket bör få ökade möjligheter att värna konkurrensneutraliteten i klimatpolitiken.

Förslag 3: Verka för en mer samhällsekonomiskt effektiv reglering

Motivering

- ➔ Dålig samordning mellan myndigheter och oklar målsättning leder till högre kostnader.
- ➔ Kostnaderna för regelefterlevnad är oproportionerligt stora för entreprenörsföretag.

Möjlig policyåtgärd

- ➔ Inför regulatoriska sandlådor där företag kan testa cleantech i en kontrollerad miljö under mindre omfattande regler. Fokus bör riktas mot förbättrad reglering och ökad samordning mellan myndigheter.

Förslag 4: Tillgängliggör AI-infrastruktur för cleantech-entreprenörer

Motivering

- ➔ Free-rider problem förknippat med investeringar i AI-Infrastruktur.
- ➔ Entreprenörsföretag underinvesterar i AI-infrastruktur pga. avsaknad av stora egna skyddade datamängder.

Möjlig policyåtgärd

- ➔ AI-arbetscenter där entreprenörsföretag får tillgång till beräkningskapacitet och data för att använda AI för cleantech-innovationer.

Fler förslag

- ➔ Förslag 5: Värna konkurrensen i den cleantechdrivna struktumvandlingen för att främja entreprenörskap.
- ➔ Förslag 6: Verka *för* en mer omfattande aktie- och riskkapitalmarknad i Sverige för att förbättra möjligheten att skala upp entreprenörsföretag.
- ➔ Förslag 7: Ökat stöd till satsningar på genombrottsinnovationer är viktigt inom cleantech, särskilt för entreprenörsföretag.

S

N

Jakobsbergsgatan 18
Box 5629
114 86 Stockholm

+46 8 507 025 00
info@sns.se

S